

TELEGRAFUL ROMAN.

N^{ro} 66.

ANUL X.

SĂBĂZĂMIȘ. 19. AUGUST 1862.

Telegraful este de doză ori pe săptămână: Ziua și Duminică. — Președintele ședinței este domnul Căliniș la sediul ședinței; pe săptămână la 4 p. noapte, în ziua saptă, prin scrisori franceze, adresați către ședință. Președintele ședinței este domnul Căliniș la sediul ședinței de an 7. p. a. a. ar pe săptămână de an 3. p. a. 50. p. a. Centrul de lucru este în Transilvania și pentru provincii.

ziua din Monarhia pe zi an 8. p. a. ar pe săptămână de an 4. p. a. a. Pentru prima și după scriere pe an 12. p. a. pe 1/2 an 6. p. a. a. Inseratele se plătesc pentru prima săptămână cu 7. p. a. a. și după aceea cu 5 1/2. p. a. și pentru a treia săptămână cu 3 1/2. p. a. a.

Beserică ecumenică ortodoxă.

In scriptura ebdamadării „Ost und West“ Nr. 13 din 26 Iuliu a. c. aflăm următorii artichii:

E daten'a în Europ'a de a inculpa beserica ortodoxă de a-mortire și lipsa de viață. Dăca criteriul capacității de viață al unei beserici aru constă în tumultosul zel al propagandei sale, a'unci asemenea inculpare aru fi deplină fundată, căci beserica ortodoxă nici candu n'au facutu propaganda între credincioșii altor confesiuni creștine, și nici astăzi întreține cucerire; ea deși se ține cu tără de principiul ortodoxiei respectă masem'a libertății de conștiință și nu denegă individului, ce crede în Christos, potenția de a se mantui, chiară și candu n'ar conveni în toate punctele teologiei cu instituțiile sale. Cu alte vorbe, în spirtul estei beserici se afla o toleranță adevărată creștină și umană, care lasă instinctului de adevăr aflatoriu în natur'a umană de a cerci adevărul, fiindu incredințiată, cumca Duminicărea ajută cercetătorului spre a-lu afla. Unu altu temei alu acelei inculpari e necunoștința vestului european cu beserica ortodoxă, cu coprișul și cu credincioșii ei. Acești-ă suntu în Europ'a grecii, slavii și romanii, popore, de cari cineva abea atunci se interesă, candu e vorb'a de a contrastă nesuinciențelor lor politice și nazionali, era de viața lor spirituale raru se ocupa câte unu învețiatu singur-tecu în cabinetu.

Și cine se-si iee osteneț'a a studia instituțiile lor cele besericesci, despre cari a priori totă lumea crede ca suntu asiă de ticalose, încatu aru fi străduința desierță!

N'ar trebui ore se între cineva în relație cu „popii lor cei prosti și fora cultura“ se iee literatur'a lor în vedere — se le învețe limb'a? Scurtu aru trebui se faca unu sacreficiu creștinu, spre care firesce ca nimeni are voia și pofta.

Dacă până ce un'a ca acest'a nu se întempla, Europ'a cultivată nu vá avé mai multa cunoștință despre budăismul și fetismul altor regiuni pământene decatu despre beserica ortodoxă din orientele european.

N'avem de cugeu a scrie istoria besericesca, ci vomu se indicam numai ceva despre viața besericesca în sinul confesiunii ortodoxe, și a nime la slavi.

Singurul adevăratu defectu alu besericeii ortodoxe e lipsa de libertate politică în țările unde ea domnesce.

În Turci'a e supusă pasivăității, în Rusi'a masivăității administrative autocrato-burocratice, în Austri'a unei politici bisericane fora întelșes, și asi'a de toate părțile suspicioasă, priveghiată și tutorată nicăiri încă n'au aflatu locu liberu spre a se desvoltă de sine, căci regularea trebelor besericesci în Greci'a, Serbi'a și Romani'a e parte pre nouă, parte în spațiu pre restrins, spre a ne puté dá idea generale.

Acestu defectu asiadara nu jace în beserica, ci afara de dans'a, și nu aterna de la dens'a alu vindecă. În Turci'a se vá poté delaturá prin o luptă comună a popoarelor creștine spre a lor eliberare, în Rusi'a și Austri'a numai prin reforme politice. Până ce patriarhatulu și semnele episcopali în Turci'a se voru concéde celui ce dá mai multu și celui mai servile; până ce în Rusi'a beserica se vá considera cá parte întregită a masinei burocratice administrative; până ce în Austri'a, în contr'a principiului de libertate confesională și eclesiastică pronunțiatu „Autonomia“ besericeii ortodoxe se vá exercită prin organele administrației militare și burocratice — până ce în fine beserica vá fi comandată de statu, era nu emancipată de dinsulu: — până atunci nici menționatul defectu nu se vá vindecă.

Necesitatea urgentă a ei e dăra emancipățiunea de statu; cu ajungerea acesteia s'au pusu fundamentu regenerățiunii besericeii ortodoxe și apoi din și prin sine singura se va perfecționă pre deplinu.

Spre prob'a acestui asertu se consideram ce produce beserica ortodoxă în asta sferă restrinsă, ce are în Turci'a în Rusi'a și în Austri'a, adică în impregiurări catu se poate de defavorabile.

Mai înainte de toate trebuie se observam, ca regimulu besericescu din numite state numai în Turci'a, și și aci numai catu pentru forme externe e canonicu pre candu în Rusi'a și în Austri'a poterea din afara au creatu regimurile eclesiastice, cari nici cumu corespund instituțiilor besericeii ortodoxe. Cu toate acestea potemu afirmă, ca regimurile aceste besericesci, deși înființate în modu antecanonic și în dependență apăsătoare de poterea statului, detorințele sale cu fidelitate și le au implementu; ele au curatu de conservarea purității învețiatului și disciplinei în beserica, au aminstratu bunurile besericeii cu probitate și au înaintatu după putința instrucțiunea clerului.

(Va urmă.)

Săbăzmiș 17 Aug. 1862. Dăni se vor plăte și școlărilor de stat de ai căia preferențe și totă deodată și alți doilea ciklu de 8 ani de la înființarea acestor școlărilor de stat după regulamentul cel nou al școlărilor și al școlărilor reali din anul 1849. Această ne îndemnă a arăta o privire mai adâncă asupra elevilor acestor școlărilor și a cerșetă de către acestor școlărilor de stat poate să aibe și mai departe de limba franceză, limba germană și caracterul confesional romano-catolic? După datele statistice, care ni le-am puzută în programele și în rapoartele private scoatate următoarea șemă:

Anii	Germani	Engri	Romani	Croazi	Poloni	Bosni	Armeni
1855	65	80	176	—	—	2	5
1856	60	58	131	2	—	—	2
1857	67	60	129	1	8	1	—
1858	70	47	164	1	1	1	—
1859	68	56	133	1	2	ital. 1	4
1860	56	50	113	2	4	ital. 1	1
1861	68	46	117	1	6	1	1
1862	57	41	131	1	4	2	—
Suma	511	438	1094	9	25	6 Bos. 2 it.	13

Și dacă toate celelalte 7 naționalități au 1005 elevi, iar românii și engrii 1094 adică cu 89 de elevi mai puțin.

Acuma de cine urmează să se vorbească: oare este de preferat ca din școlărilor acestor de stat unde românii sânt și din școlărilor de dobori așă de mare, câtă sânt în germania să fie limba școlărilor cea germană? și nici în profesori așă de în calitate român, și de profesori de limba română să nu știe limba română? oare este de preferat, ca din școlărilor acestor de stat să fie limba română obiectu obligat și mai pentru aceea elevii, cari vré să o învețe? Oare este de preferat ca școlărilor de stat să se poarte caracterul confesional romano-catolic?

Noi nu cunoaștemu motivul cel mai apropiat, care a îndemnat ne fostu ministru de învățămînt să dea școlărilor acestor caracterul confesional romano-catolic și să introducă în el limba școlărilor și minorității elevilor adică cea germană, se poate și așa să se, în ministeriu.

a fost pe informati si pe a cunoasteti relatiunile locale ale acestor gimnazii, ca si cum ar fi voiti si la absolutismul voastra pe sa puteti lua la deservire. Alti e lipsa a ceea ce s-a spus inainte de aceasta, ca statul sa fie drept catre toti oamenii. Deace darz gimnaziul din Sibiu romano-katolic are sa raspunde si de acest lucru gimnaziu de stat, precum ar fi de dorit, atunci el ar trebui sa ia atata caracterul profesional, cat si limbajul explicativ a acestor elevi, carii formeaza un el mai important, deace statul vrea prin gimnaziul acesta a ajunge scopul cel adevarat: adica cunoasterea informatiune a tinerilor pentru pregatire la studiul de facultati si fiindu ca precum pe arata datele statistice pentru romani este de doi ori mai mare ca a germanilor, ar fi cea mai dreapta consecinta, ca limbajul explicativ sa fie din gimnaziul acesta intru tot sa cea mai mare parte romaneasca. Profesorilor, carii ar vrea sa duc la romane, sa se dea un termen, din care sa fie datorii a o limba, posturile de profesori care ar deveni vacante sa a celor, carii ar refusa limba romane, sa se duc la profesorii romani si la cei care vor sa lucreze, sa si limba romaneasca, sa si limba aceasta sa se faca din aceasta obiect obligat pentru toti cei care vor sa lucreze. Nu mai astfel va putea raspunde acest gimnaziu, gimnaziu de stat si mai asa va putea statul si dreptul catre toti locuitorii din aceasta. Precum stiti ordinariile ortodoxe transilvane si si faceti stiti cunoasteti din aceasta aceasta din anii trecutii, fara ca sa fie urmatul limbajului vechi rusesc. — Dar aceasta nu se duc de a se descurca jumatate poastre dorind, ca atata mai putin, ca cat credem, ca acherile scolare vor trebui ca raspunde si la Ardeal sa vinga pe toate si sa se aduca asupra lor un contract, care sa duc la dreptul pe toti locuitorii si sa corectam din prezenta lor locale si locale nationale.

Marza viitoare va duc Comitetul Asociatiunii studentilor. Despre Asociatiunea poastre din Brasov nu atinserau limbajul aceasta aceasta catalogul. Deci promitemi cetitorilor nostri, ca din N-ului. Viitorii nostri aduce o coala intru la jurnalele poastre, care va cuprinde numele, acestora care ar contraventa la acesta asociatiune si obiectele, ca cea ar contraventa, apoi de aci dincolo se va continua acest catalog din „Telegraf” limbajul ce se va imprima, ca limbajul poastre sa cunoasca, care, de unde si ca sa arata.

Actele Asociatiunii, din sa vinda tot spre aceasta Asociatiunii. Facem darz Oportunitati limbajul de stire, ca ele se pot cunoaste aceasta in Sibiu la Cancelaria Asociatiunii, si la Brasov la Cancelaria Fabricii de Zerpenti ca preu de 50 x. v. a. — Protocolul adunarii generale din limbajul nostri limbajul din N-ului viitorii.

Timisoara 6 Aug. (Incheiere)

C) in privinta celorlalte elementare scole populare.

12. Ce se atinge de celelalte elementare scole populare gr. res. ortod. localu directorul e respectivul preot; dar deace intru unu locu sunt mai multi de sine statatori preoti, dintre acestia jurisdictiunea diecesana va denumi pe cel mai capabil.

13. Denumirea invetiatorilor la aceste scole se tiene asemenea de jurisdictiunea diecesana.

14. Deace la cutare elementara scola populara devine vacanta statiunea invetiatorasca, localulu directoru alu scolei e indatoratu fara intarziere a face aceasta cunoscutu districtualulu directoru de scole, ear acestu Consistoriulu, care de locu pe calea diurnalelor pe langa terminulu de patru septemani deschide concursu cu aceasta bagare de seama, ca recurrentii au sa asterna rugarile sale jurisdictiunii diecesane, providute cu extrasulu de botezu, precum si cu documentele despre capacitatea, servitiulu de pana atunci, despre purtarea politica si morala.

15. Deace in cutare locu, urmandu datinei, dreptulu de presentatiune (praesentatio) ori de propunere (candidatiune) s'a rezervatu comunitatei orasienesci, comunitatii bisericesci gr. res. ortod. sau altei corporatiuni, ori vreunui individuu fizicu, atunci jurisdictiunea diecesana e indatorata a strapune recusele adunate imbracatiloru cu dreptulu donatariu, ori cu cel de propunere, atragandu bagarea lor de seama spre acei recurrentii, carii din defectulu documentelor necesarii nu au capacitatea receruta spre statiunea invetiatoreasca.

Indreptatitulu cu dreptulu de presentatiune, sau de propunere, e indatoratu presentatiunea, ori propunerea celu multu in 14 zile a o tramite jurisdictiunii diecesane.

16. Unde nu exista astfelu de drept de presentatiune, ori propunere, acolo jurisdictiunea diecesana, deace in respectiv'a comunitate a fostu pana acuma aceea legala datina, trebuie in privinta persoanei invetiatoriulu sa asculte si dorinta mai marilor comunitatii.

17. Presentatiunea nu se leaga de nici o conditiune, de exemplu: ca presentatulu (presentatus) sa se ingreiasca de familia oficiosulu sau antecesoru; si numai acela recurrente se poate presenta, ori candida, care a documentatu prescria capacitate invetiatoreasca.

18. Deace nici in 14 zile nu se tramite jurisdictiunii diecesane presentatiunea, sau candidatiunea, atunci aceea intetiesce (grabesce) a i se tramite aceasta intru unu terminu de 8 zile; si deace si acestu terminu aru trece fara efectu, jurisdictiunea diecesana efectuese denumirea si fara presentatiune ori candidatiune.

Tocmai acestu are valoare si la ceea, ce se dice si la artic. 16 despre audirea dorintei a maimarilor comunitatii.

19. Jurisdictiunea diecesana da decretulu denominatoriu, estrada preinsciintiarile (indrumarile) necesarii, ordoneaza depunerea juramentulu prin invetiatoriu, si despre toate intemplatele denumiri face relatiune Consiliulu locutien. reg. substernandu i si extrasulu protocolulu sau, dupa aci sub alaturat'a tabelu in toate rubricile sale cuvenite implinita despre toti recurrentii.

N-ro. 49173 ad C. art. 19.

Tabel'a recursuala

Despre recurrentii la statiunea invetiatoreasca de la elementara scola populara gr.-res. ore. din N.

nurlu curinte	Pronumele si re-curintiloru.	anulul nas-cerului.	investiaturile pregatitive.	investiaturile pedagogice.	harnicia castigata dela institutul pedagogic in examenulu finalu.	cunoscentia limbeloru.	moral' a purtare.	servitiulu de pana acum'a		observare.
								ani	luni	

Datu in Aradu din sedinta tinuta in 20 Septem. 1862. din partea Consistoriulu diecesanu

N. N. Episcopu.

20. Denumirea subinvetiatorilor la scolele elementarii anca se tiene de jurisdictiunea diecesana, care estrada decretulu denominatorii, si despre aceasta in intelesulu artic. 19 face relatiune consiliulu locutien. reg.

Jurisdictiunii diecesane pentru deplinirea statiunii subinvetiatoresci sta in liber'a voia a public'a concursu, sau aceea a o deplini si fara concursu, dar in ambele intemplari e indatorata a preinde (pofti) dela recurrenti, ca ei se adevereze prescria capacitate, precum si nepatal'a purtare politica si morala, nu altucumu si la aceasta sa fia atenta jurisdictiunea, ca subinvetiatorii se se aplice numai la acele scole elementarii, la care e organizata astfelu de statiune, sau unde radicare (introducerea) ei in intelesulu ordinatiuniloru existente pentru mai marele numeru alu prunciloru amblatori la scola neaparat se afla de lipsa pe calea prescria.

21. Aplicarea de supletii adaca a celorufeliu de individii invetiatoresci, carii la singulative scole elementarii, pentru bolnavirea invetiatoriulu, — betraneti'a ori scadiementulu capacitati lui, suntu necesarii, se tiene de jurisdictiunea diecesana. Directorulu localu, sau districtualu precum si invetiatoriulu se concede se recomende jurisdictiunii diecesane atare supletiu. — Dar ei singuri nu potu se primeasca ori denumeasca pre niminea in tipu de supletiu.

22. Aceia individii, carii n'au finitu cu succesu bunu cursulu pedagogicu in vreunulu din reg. institute preparandiale din Zombor, ori Aradu, nu se pot denumi nici definitiv, nici supletitivu de invetiatori, ori subinvetiatori, anca nici de supletii. — Deace nici in urm'a publicatulu concursu intre recurrentii nu s'ar afla concurrentii providuti cu aceasta legala capacitate: atunci jurisdictiunea diecesana pe langa substernerea tuturor actelor la consiliulu locutiente reg. va recurge pentru scapare de sub legal'a aceasta recerintia.

24. Deace jurisdictiunea diecesana voiesce a aplica atare individuu de invetiatoriu, sau subinvetiatoriu (ori interimalu,

ori definitivu) in asia locu, unde tat'a ori socrulu aceluia se afla cá preotu: atunci naintea denumirii pentru perlustrar: are se se substearna consiliului locutien reg. tóte actele.

24. Asemenea este indatorata jurisdictiunea diecesana a substerne consiliului reg. tóte actele pentru premergand'a aprobare, deaca cugeta a aplicá de invetiatoriu ori subinvetiatoriu, atare persóna bisericéasca, care altucumu aru avé legalele insusitati (fie interimalu, fie definitivu).

25. In intielesulu acestei ordinatiuni invetiatorii, séu subinvetiatorii, tocmai asia si cei nainte de aceast'a denumiti prin concernentele jurisdictiuni civile, numai dupa premers'a aprobare a acestui consiliu locutiente reg. se potu dela'u á din dregatoriile loru, séu se potu strapune la alte statiu. Datu in Bud'a dela reg consiliu locutien. ung. in 2 Augustu 1862.

Pentru crediementulu copiei

S z l á v i k m. p.

Lugosiu 1 Augustu 1862.

Onoratulu publicu vá fi primitu spre incunoscitiare, cumca stimatele Dame romane din Lugosiu formara o reuniune pentru ajutorarea tinerilor studiosi. Conformu cu statutele reuniunii, ce suntu dejá asternute spre aprobare, se tienura pana acum'a doue adunari generale. —

In siedinti'a din 22|10 Iuniu se impartira la 14 tineri 324f. iera in siedinti'a din 6 Iul. 24 Iun. a. c. se impartira la 8 tineri 146 f. de totu in jumetate de anu 460 f. si a mai remasu in cas'a reuniunii 124 f. 8 cr. — Acestu resultatu frumosu aréta, ce suntu in stare sa faca si damele romane pentru propasirea natiunii.

Aceste dame brave romane esperiara, ca romanii ajunsera la o epoca, in carea, starea loru natiunala si politica numai prin inteliginti'a si-o potu asigurá. — Inaintarea, si respectulu, ce si l'au castigatu pe terenulu lupteloru natiunale si politice suntu in adeveru ostenelele inteligintiei. — Dar' inteliginti'a naturala, fatia cu numerositatea poporulu e inca mica cá se avemu pusetiunea demna, ce aru decurge din prochiama'ta egala indreptatire. —

Stralucit'a Doamna Em'a Serbu, sotiea D-lui Administratorulu din Carasiu, indemnata de lips'a timpului si spriginita de simtiemintele nobile ale dameloru romane din Lugosiu, infiintia reuniunea anumita si nu intrelasa nici o ocaziune pentru propasirea si scopulu ei.

Inse aci e si órá, cá si damele romane, cari prin pusetiunea loru morala, séu materiala potu face ceva, se demustre lumii ca si densele tocma asia se intereséza de unu viitoriu mai frumosu, ca si densele tocma asi'a iubescu natiunea cá si zelosii loru barbati.

Corneli'a, mam'a grachiloru, díse; „Fiii mei, suntu juvaerile mele“. Si Damele romane se dica astadi: „Fiii cei buni a-i natiunii suntu juvaerile noastre!“

Se sacrificamu daru cátu de putieniu din aceea ce ni-a datu Ddieu, si arderea noastra pentru esistintia va fi primita pe altariulu natiunii, si fumulu se vá redicá la ceriuri. —

In acestu modu nu este anima, nu este spiritu cá se despere pentru romani! Binecuventarea lui D-dieu cade peste natiune, candu femeele romane aréta virtute! —

Se traésca damele romane din Lugosiu! Dr. Atm.

Protocolulu

Siedintiei a dou'a din 6 Iul. 24 Iun. 1862. tienuta din partea Reuniunii a dameloru romane din Lugosiu pentru ajutorarea tinerimii romane —

Protocolulu adunarii constituante din 22|10 Iuniu s'a cetitu, si s'a platitu contribuirile pe triluniulu. Iuliu - Octombre. —

Facenduse socót'a s'a aflatu restu de 93 f. 33 cr.

Pe Iuliu - Octombre s'au adunatu — — 149 - 75 cr.

Cu alte ocaziuni s'au strinsu — — — 27 - — —

Summ'a 270 f. 8 cr.

Din Summ'a acést'a s'a impartitu.

A) Pentru tinerii studiosi din Lugosiu — — — fi cr.

1) Anani'a Simonescu in IV. norm. — — — 6 —

2) Iosifu Jucu II. Cl. gim. — — — — 10 —

3) Sofroniu Racovitianu II. Cl. gim. — — — — 10 —

4) Nicolau Darabantiu II. Cl. gim. — — — — 10 —

5) Romulu Pred'a III. Cl. gim. — — — — 10 —

B) Pentru tinerii din Beiusiu. — — — — —

6) Nicolau Ioviti'a V. Cl. gim. — — — — 30 —

7) Filipu Must'a VII. Cl. gim. — — — — 30 —

8) Georgiu Ardeleanu juristu in Pest'a IV. an. — 40 —

Summ'a 146 f. —

In acestu modu din Sum'a totala de 270 f. 8 cr. s'au impartu 146 f. si au mai remasu in cas'a reuniunii 124 f. 8 x.

Adunarea trilunaria se va tiené in 5 Octombre a c.

Sofi'a Pascu, si Mart'a Popavitia

Secreterese.

Duplica preotimei din tienutul Branului, la Replica unui flacau alu Buceciului din 1-a Augustu a. c. N-ro. 62 „Tel. Rom.“

B r a n u in 12 Augustu 1862.

Domnule Redactoru!

Vediendu din N-ro. 62 alu „Tel. Rom.“ ca unu flacau de Buceciu replica la responsulu nostru din 8 Iuliu a. c. si fiindu cuprinsulu replici lui totu atatea neadevaruri, cá care dóra nau mai intratu in pretiutulu nostru „Telegrafu“ datine voia in interesulu adevarulu la duplic'a urmatore:

Dupa ce unu copilu alu Buceciului in corespondinti'a sa din 30|18 Iuniu a. c. N-ro. 51 „T. R.“ sub rubric'a „Tier'a Barciei“ condusu de patima, sau poate si de vreunu interesu, ataiá si incriminá pre preotimea cea mai de frunte din tienutul Branului cu felurite clefete, si scornituri malitióse, — si dupa ce aceast'a prin responsulu ei celu sinceru din 8 Iuliu a. c. N-ro. 54 „T. R.“ tóte acelea le combatu dupa cuviinti'a pomenitulu Copilu de Buceciu sub numele flacau de Buceciu, ii plesni prin capu a scrie Replic'a din 1-a Augustu 1862. Nr. 62 „T. R.“ in care desi incetá de a mai clefeti ca Dregatoriile tienutului Branului in atingerile loru cu alte Dregatorii aru fi seriindu „frumusielu“ nemtieste, desi mai incolo nu afirma ca nati'a preotimei acestui tienutu este folele — desi mai in fine isi recunoaste si acelu pecatu ca a scrisu unu neadeveru catu capulu de mare candu a disu, ca protestele ce liaru fi avendu cutare D-nu pela magistratu aru fi caus'a din care acelu nu voliesce a se stric'a cu sacsonii — dicu desi toate acestea pe care in corespondinti'a s'a din 30|18 Iunie a. c. leau ple-datú cu mare focu — numai poate replica nimic'a, si prin urmare consimtieste inprivinti'a acestor'a cu responsulu nostru din 8 Iuliu a. c. N-ro. „T. R.“ 54, pentruca, quitacet consentire videtur, ba inca si dupace nu maiscoate ochi cu Fogarasiu si Hatiegu — vadienduse strimtoratu, isi mai incerca odata noroculu prin replicarea, numai la o parte a pomenitulu nostru responsu — opintinduse a combate unele pasage cu care i sau parutu a reusi cu fati'a mai curata, si care dupa opiniunea noastra ar fi ce le trei urmatore. —

1. „Ca noi namu avutu dreptu candu amu responsu ca namu „desmantatu si terorisatu pe notariulu branénu, candu erá se „inainteze magistratulu acelu conclusu, prin care Comunele „isi declara limb'a romana de oficioasa.

2. „Ca namu avutu dreptu candu amu disu ca hartiele dela „Inspectoratu ne vinu romanesce, caci acelea aru fi nemtiesti „si spre dovada se provoaca la Nri.- 613, 194 ect. — si

3. „Ca scoalele noastre aru fi cele mai miserabile totu din „caus'a noastra“ acestea aru fi cuintesenti'a replici flacaului. —

Desi noi asi'a credemu ca bietulu flacau prin preatins'a replica, nu voi altá decatu asi emendá incatuya corespondinti'a sa, desi mai nainte eramu la indoiala, ca elu ratacindu prin Buceciu, ce prea lesne sa potutu intemplá, saru fi camu traseritu; totusi neamu bucuratu incatv'a vediendulu acuma ceva mai vioniu, eaci nu numai nu se esprima cá in rendulu trecutú ca viati'a preótiloru d'aici, este folele s. a. ba inca neci nu ne mai numeste nici renegati fara numai „farisei“ — ne miramu multu cumu nui e greatia D-lui flacau de astfelu de cuventu, candu Dnelui scie bine ca dupa purtarea sa fariseismulu se poate aplicá cu multu mai bine la densulu, decatu la noi, si de amu vrea se ne lasamu in specialitati, iamu puté dovedi aceast'a la multe ocaziuni — fiindu inse tendinti'a noastra numai a ne apará, ne vomu margini ai dovedi, ca din priviinti'a aceea nu se póte aplicá la noi cuventulu fariseismu, caci noi amu fi predicandu se scie drépt'a ce face stang'a, nu pentruca noi in responsulu nostru n'amu insiratu meritele nóstre, ci le amu amintitu numai pe departe, cá se ne aparamu onórea cea edaneu atacata de D. flacau, dicu nu, caci atunci, amu fi disu ca multi flacai ai Buceciului au invatiatu chiaru cu ajutoriulu acelora, pre cari acumu pe nedreptu ii incrimineazá.

(Vá urmá.)

С Е Р Б И А .

Се скрие din Paris, kь штирле че чирклезе despre Serbia meritъ pьdъncedindъ, kьчi челе maимъте се скимоно-секъ. Patria vrea сь fe esneriatъ, kь принцълъ Mihailъ nъ vpe сь се съпнъ ла хотържле конферинцелоръ din Константинopolъ шi kь дн Beogradъ стаъ тревиле фарте ръз. Е дитревареа deакъ амбасадоръи европелi ла поартъ се воръ пьтеа дитръ тотъ влi ла врео decisiune, дьпъ че са възътъ, kь сьрижинителе de Франция шi Pusia претенциви але сьрби-лоръ, kь тате maимъ виле, сьнтъ пьтаi аroгаunde (?) —

Din Constantinopol се азде, kь конферинца цинътъ дн кав-са Сербей ера сь се сьршаскъ дитр'о датъ. Кьчi врндъ Франция шi Pusia сь тьмнде пертрактъриле ачесте кьт maимътъ, черъ амбасадоръл енглезескъ спардереа еi, че ар фi шi зрматъ deакъ амбасадорълъ астриакъ нъ ар фi дитревенитъ тижлочиторъи. —

Принцъл Сербей врндъ се конкиете скьичина Гарашанин ера сьмi deе dimisiunea. Принцълъ не врндъ сь адъкъ лъ-кръл ла естремъ аъ кьдетат а конкиета скьичина, ла ачеста са онъс Гарашанин, каре е de пьрере опоситъ.

Ф р а н ц и а .

Журнале вестескъ, kь Викторъ Емануилъ стъ а плека ла Неаполъ. Picasoli а пьрситъ Парисълъ шi а плекатъ ла Лон-дра. — Мониторълъ скрие : Журнале се дитривъ, че дьpere ва лъа Франция фадъ кь аригацъиле din Италия. Дитревареа е аша de кiаръ, кьтъ ори че дьветате се фаче nepocивилъ. De амендуръи дитреснеде, de посивилеле конспинде але т-ней demagogice incarecъивни, ва фi редимълъ Французескъ силитъ de даторинца шi онсареа лъи шилгаръ а ашьра maимътъ ка ори кьндъ не С. Пьринте. Лътеа сь штие, kь Франция нъ пь-рсьсште дн периколъ не ачсiа, асьпра кьрора дитинде дьп-са протекторатълъ сьл.

— Дитьратълъ а хотържтъ сь дензмескъ не тарпанълъ Мак-Махон de велидчеле зней армате de окьпациуне дн Ита-лия de 30,000, каре сь се адне ла Тьзон шi кь дичепьгълъ лъи Септем. сь се дьварче не флота дн тара mediteranee, каре ва сосi не ашьнчi аколо. Флота ва блока Неаполълъ, еръ корпълъ ва окьпа капиталъ шi алге пькьте стратегиче. —

De ачi dedькъ журнале, kь Napoleonъ а ашгептатъ пьтаi влъ фавориторъи мон-птъ ка сь поатъ пьне шичорълъ дн Италия шi сьшi кьшгиде о infuziungъ maимъ таре.

И Т А Л И А .

Телеграмъи че аъ сосигъ din Italia ne вестескъ, kь Гаривалди а десваркат дн Калаврия шi дн зрма соситеi дитьп-пльри цепералълъ Ламартора а ridикат стареа de аседиъ а-сьпра провинцилор неаполигана. „Mor. Post“ се дьдоиеще, deкъ цепералъи италияни се потъ дикреде солдацилоръ, кьндъ ачестia се воръ тримите асьпра лъи Гаривалди. А-поi адовъгъ, kь deкъ ачеста се арата асфелиъ, ашьнчi нъ пь-таi е паче de министеръи лъи Ратацi, чi кь пичi вл мини-стеръи нъ ар фi maимътъ кь пьтинъ deакъ ар фi базатъ не tendinге а пьстра алиянца певътъматъ дитре Франция шi Ита-лия.

„Consti.“ аратъ дитраколо кь тижкъриле револъционаре нъ вор ста ла тьрцине Италией. Ачестей привинде виле Гаривалди дьсвнъи сьпре аьвторъи словозитъ кьтрь попоръл Французескъ о прокьитъчине, каре сь се фие дитьрдитъ дн тii de есешиларе дн Парис шi прин дьлърсемнге. Дн трьса се зиче: Врьшташъл Италией есте вьрватълъ каре Фран-ция. . . . Стригареа поастръ дн тарпълъ кьтрь Рома ва фi, сь трыаскъ попорълъ французескъ. Дитре воi шi поi нъ се поате дичинде льпга, италияни нъ воръ кьрчи ваионетеле асьпра французилоръ, шi французii нъ потъ фаче ачеста ась-пра италиянлоръ.

Noi сьнтетъ фрацii, поi не лъпъдътъ дн враделе воастръ пентръ кь поi тревзе сь нимичитъ вниди ииникълъ комъней ли-вертьди. Асфелиъ вре Италия сь пьтеаскъ датория de тьл-цъимре повилеi сале национъи сьрори а Францией.

Релацъиле лъи Гаривалди кьтрь Англия се вьд дитро скривоаре, че о скрие ел кьтрь вл банкьер шi сьпъ аша: Извите аиче Стьарт! Еъ амъ липсъ пентръ Рома de дитривътъл de 20000 пьнди стерлингъ. Еъ триметъ акциле. Еъ амъ липсъ de ачеста din Англия, пентръ кь дн Италия нъ се поате акъта ефептi операцъилеа, фьръ ка сь се периклитезе секретълъ чель не-чесаръи пентръ планъиле меле. Еъ воi фаче дьпъ ачэ-ста сь зршезе алтъ дитривътъ дн Италия. Еъ не дикредин-

dezъ кь аичиi теi дн Англия те воръ аьвторъа ачi, шi маi кь сеатъ те дикрединdezъ Дтале. Дн вечi ал Дтале. Г. Гаривалди. Стьарт ададе кь ел а сьскрив кь вькьриъ 1000 пьнди шi кь вькьросъ примеште сьскривереа алтора. Дн зрма влi апелъ алъи Гаривалди, каре есчитъ не зьгьри ла incarecъивне, Клапка а респьнобъ кь зьгьриi, аьждъ днаинтеа окилоръ есем-пълъ датъ de кьтрь Сьрби, Гречи шi Монтенегриi, че аъ фост амьциди шi трьдади дн лецитимеле лоръ спераunde, воисекъ а нъ ричини дн дешертъ пьтериле лоръ, чi а ле пьстра пентръ дитривъръръи maимъ фаворавилъ.

Н о т и д е Д и в е р с е .

— Din дьдешавъ дьсьпътошеръи Маiestатеi Сале а Дн-пърътесеi четьгьчии Виенеi аъ фькьтъ влъ кондуктъ кь торъи дн 13/25 Авг. ла каре аъ лъатъ парте 14000 de indivizi, din каре 600 аъ фост кьтрьреци шi асфелиъ аъ мерс дела Виена ла Шьльврън.

— Маiestатеа Са Дитьрътеса а словозитъ кьтрь консп-лълъ Виенеi зртьтоареа скривоаре : Извите Домпъле конспъл! Къ септментълъ de вькьриъ despre редингоарчереа теа ла Виена, есте стрънсъ легатъ кордияла теа тьлдемре пентръ фрьшоасъ, фестива примире, каре ма сьпринсъ аичеа, дн а-доа патръи а теа.

Виена шi Австриа тi са фькьтъ при ачеста, прекьтъ шi при партиципачеа, дела каре амъ примитъ Еъ шi дить-рътескьл Меъ вьрватъ дн тинълъ воалеi меле дн тоате пьр-циле Монархией челе maимъ тижкьтоаре довези, кь атъта maимъ пькьте шi maимъ скьне.

Еъ амъ доръи ка ачеста сь се авьдъ шi те рогъ сь о фачи кьпоскьтъ Виenezилор. Шьльврън 26 Август 1862.

Е л и с а в е т а .

— Дн Виена саъ адънат изриктии дн тоатъ Цьрmania спре а конспьта дн сфера изридикъ шi комъна виenezъ леа датъ дн локалитьиле „Сперл“ о чинъ стрьлъчитъ.

— Се скрие din Варшovia : Септинца адъсъ асьпра лъи Ри-ончеа шi Рил, карii сьл дичеркат а оторъ не Вилполски, са дитьритъ de тареле принчипе Константин шi дн 26/14 Августъ ла 9 оре а фост амьудоi спьнзсрагъи.

— Дьпъ вл Telegram дн Her. Zeit. Са ащерпът дитьрътъ-лъи спре хотържре репрезентациунеа зьнверситатеi национале атинътоаре de дитревареа салариялъ шi de статътълъ despre керъса касативъ пентръ ааксепландъ.

— Маiestатеа Са Дитьрътъл а словозитъ кьтрь капчела-риъл аьликъ Зьгьрескь, вл автограф а кьрби tendinъ есте дитраколо дн дрептатъ, ка дн Зьгария сь се реставрезе саръши жьстица кареа дн зрма deorganiciaunei de аколо дн зрма спохей чей дн зртъ, аъ пьтимитъ о сьндивилъ стрькьчине.

— Дн Прудъ аъ изьвтитъ дн 23/11 Авг. фок шi аъ арс дн-тро брь 93 de касе.

— Ери са цинътъ пентръ Маршалълъ Ньжан requiem дн висерика католикъ, внде ера шi влъ катафалкъ фрьмосъ аше-затъ. Ла сьфьршитълъ мисей аъ датъ Баталионълъ de венеторъи 3 салве.

№р. 27—2

Едиктъ.

При каре А н д р е и ѝ ш i Л и е Ж з р к а амен-доi дн комъна Съчелъ Скаонълъ Сивилъи, карii de трейспре-зече ани кь некрединъ аъ пьрситъ пре социле лоръ лециi-те Иоанна Мара шi Стаппа лъи Мiхаилъ Макреа тотъ дн Съчелъ шi нъ се штие локълъ аьлриi шi петрече-рей лоръ, се провакъ при ачеста, ка дн терминъ de влъ аниъ дела датълъ de фадъ, кь атъта maимъ вьртосъ сь се афле днаинтеа скаонълъи протопопескъ сьскривъ, кь кьтъ ла дн потривъ желвиле зиселоръ фетей Иоанна Мара шi Стана лъи Мi-хаилъ Макреа de през. 17 кьргьт. шi фьръ de еi се воръ пер-тракта дн дьлълесълъ Капоаселоръ сьнтей поастръ Бисеръи екьмениче ортодоксе рьсьритене.

— С и в и ѝ 18. Излиъ.

Форъл Протоп. гр. ор. алъ Тракт. Сивилъи I. I. X а н п i а Протопопъ.

30-3

Publicare.

Subscrisa si-li'a volia a-face cunoscutu. P. G. V. publicu cumca primesce la sene in costu, cortela si in crescere prunci si felitie de scoala, si 20 de ani suntu acumu de candu subscrис'a poarta aceast'a profesiune spre deplin'a indestulire a parentiloru de familia, deci are onoare a se recomendâ si de aici incolo in favoarea acelor'a.

SUSANNA WACHSSMANN

locuitoare in utili'a Urezului N-ro. 379 (Reisbergasse.)